

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет будівництва та архітектури
Pace University (New York, US)
Міжнародна науково-педагогічна організація філологів
«ЗАХІД-СХІД» (м. Тбілісі, Грузія)

Інновації та традиції у мовній підготовці студентів

Матеріали
міжнародного науково-практичного семінару
(6 грудня 2019 року)

Харків
2019

УДК 001-80
I-66

I-66 Інновації та традиції у мовній підготовці іноземних студентів :
збірник статей за матеріалами міжнародного науково-практичного
семінару. – Х. : Видавництво Іванченка І. С., 2019. – 438 с.
ISBN 978-617-7675-00-7

У збірнику статей висвітлюються актуальні проблеми застосування у навчальному процесі традиційних та інноваційних технологій, порушуються питання навчання української мови, міжкультурної комунікації та проблеми методики викладання української/російської мови як іноземної, досліджуються прийоми та навички розвитку комунікативних компетенцій іноземних слухачів, основи професійно-мовленнєвого спілкування іноземними мовами, а також інноваційні методи викладання мовних дисциплін українською та іноземними мовами.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За зміст, якість редагування, відповідність фактичного матеріалу та посилань відповідають автори.

УДК 001-80

ISBN 978-617-7675-00-7

© ХНУБА, 2019

ФАКУЛЬТЕТОВ ВУЗОВ УКРАИНЫ.....	72
Виктор О.М. (НТУ "ХПИ") ФОРМИРОВАНИЕ ЯЗЫКОВОЙ КОМПЕТЕНЦИИ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ ПРИ ОБУЧЕНИИ ГЛАГОЛАМ ДВИЖЕНИЯ.....	73
Волкова І.В., Масло О. В. (КЗ «ХГПА») ДО ПИТАННЯ ЩОДО ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ КУЛЬТУРИ ФАХОВОГО МОВЛЕННЯ.....	77
Волошан Г.А. (ХНАУ ім. В. В. Докучаєва) ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ В УКРАЇНСЬКІЙ ОСВІТЯНСЬКІЙ ПРОСТІР.....	79
Гейдел А.М., Оловаренко О.І. (КЗ «ХГПА») ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ QR-КОДУВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	81
Nerasyumenko E.M. (ХНЕУ ім. С. Кузнеця) THE LINGUISTIC CREATIVITY DEVELOPMENT IN LANGUAGE TEACHING.....	83
Гіль С.І. (ХНУ ім. В.Н. Каразіна) НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНІ ТРАДИЦІЇ ХАРЧУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗМІСТУ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ	87
Гончарова О.В., Красуля А. В. (СДУ) РОЛЬОВА ГРА ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ.....	91
Греул О.А. (ХНУСА) ОТБОР ЛЕКСИЧЕСКОГО МАТЕРИАЛА ДЛЯ ТЕКСТОВ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ.....	93
Григорян В.К. (ХОМК) ОСОБЕННОСТИ ИЗУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ	94
Гусарчук А.О., Левицька Л.Г. (ХНУПС ім. Івана Кожедуба) ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ КУРСАНТІВ ВІЙСЬКОВОГО ЗВО.....	98
Гура В.А. (ХНУ ім. В.Н.Каразіна) МОДЕЛЬ ДИАГНОСТИЧЕСКОГО ТЕСТИРОВАНИЯ ПО РУССКОМУ ЯЗЫКУ КАК ИНОСТРАННОМУ.....	102
Гутникова Т. Ю. (ХНУ ім. В.Н.Каразіна) БЕЗЭКВИВАЛЕНТНЫЕ И ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЕ ЯЗЫКОВЫЕ ЕДИНИЦЫ КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ СОЦИОКУЛЬТУРНОЙ И ЛИНГВИСТИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНЦИЙ В РКИ.....	103
Давидченко І. Д.(КЗ «ХГПА») КОМУНІКАТИВНИЙ БАР'ЄР ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	106
Демидюк О. Б. (ХНУБА) РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	110
Демченко В.А. (ХНУРЕ) НЕКОТОРЫЕ ОСОБЕННОСТИ ОБУЧЕНИЯ ГОВОРЕНИЮ ИНОСТРАННЫХ УЧАЩИХСЯ.....	112
Демченко Н. Д. (КЗ «ХГПА») НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ.....	116
Дерба С.М. (КНУ ім. Тараса Шевченка) ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ.....	119
Деркач Г. А. (ХНУРЭ) ШЛЯХІВДОСКОНАЛЕННЯ ТА МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....	121
Диасамидзе В.Г. (БГУ ім. Шота Руставели) ТЕХНОЛОГЕМА В СОВРЕМЕННОМ ФРАНЦУЗСКОМ РОМАНЕ.....	124
Єльнікова Н І. (ХНУВС) ВИВЧЕННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КАТЕГОРІЇ РОДУ ІМЕННИКА В ПРАКТИЧНОМУ КУРСІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ..	129
Жадлун М.И. (ГУ «Медицинская академия МЗ Украины») РУССКО-ФРАНЦУЗСКИЕ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЕ ЭКВИВАЛЕНТЫ НА ЗАНЯТИЯХ РКИ...	132
Журавльова В.І., Марченко О.Д. (ХНМУ) ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ У	

РОБОТИ НАД ДІАЛОГІЧНИМ МОВЛЕННЯМ НА ЗАНЯТТЯХ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....	133
Зудина Л.Ю., Мирошник Л.В. (ХНМУ) К ВОПРОСУ О МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ В РАМКАХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА	136
Ивлева С.Н.(ОНУ им. И.И. Мечникова) К ВОПРОСУ О РАЗВИТИИ РЕЧИ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ ЯЗЫКА КАК ИНОСТРАННОГО.....	137
Іванова Т.А., Курилюк Т.І. (ХНУ ім. В.Н.Каразіна) ПРО ВИКЛАДАННЯ «КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ ПРАВНИКА» СТУДЕНТАМ – ІНОЗЕМЦЯМ.....	141
Игнатова В. В. (ХНУСА) СОВРЕМЕННЫЕ КОНЦЕПЦИИ И МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ НАПРАВЛЕННОСТИ	145
Ігнат'єва Н. В. (ХНУБА) РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	149
Kalnychenko N., Khotyaintseva I. (V.N. Karazin National University of Kharkiv) ACCOUNTING FOR THE NATIONAL METHODOLOGICAL COMPONENTS IN SL TEACHING	152
Карась А.В. (ХДЗВА) ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯ.....	154
Карасюк Сарра-Марія, Кірик Т.В. (КМУ), Онкович А.Д. (КНУКМ) INSTAGRAM ЯК ТЕХНОЛОГІЯ МЕДИЧНОЇ БЛОГОДИДАКТИКИ.....	156
Кісіль Л.М. (ХНАДУ) ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНОГО ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ У ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	160
Клименко Л.А. (ХОМК) ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	165
Kovalova K. L. (ХНЕУ ім. С. Кузнеця) SELF-CONTROL AS A MARKER OF FOREIGN LANGUAGES MODERN TEACHING.....	171
Ковтун А.В., Мкртчян О.А. (ХНПУ ім. Г.С. Сковороди) ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО ВНЗ.....	175
Колбіна Т.В. (ХНЕУ ім. С. Кузнеця) ОРГАНІЗАЦІЯ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ НА ЗАСАДАХ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ... 	178
Кравченко В.В., Красуля А.В. (СДУ) НАВЧАННЯ ЗАСОБАМ ВЕРБАЛЬНОЇ ЕКСПРЕСІЇ ЕМОЦІЙ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ.....	182
Краснянська В .О., Красуля А.В. (СДУ) ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО СЛЕНГУ НА ЗАНЯТТІ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	185
Креч Т.В., Мілева І.В. (ХНУБА) ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ В НОРМУВАННІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	187
Kulikova O.V. (KhNMU) SOCIOCULTURAL COMPETENCIES OF STUDENTS AT FOREIGN LANGUAGES CLASSES AND THE USE OF INTERCULTURAL MISUNDERSTANDING.....	190
Kushchenko Zh.L. (KhNUCEA) MINDMAPPING MNEMOTECHNIQUE AS AN INNOVATIVE TOOL IN THE E-LEARNING OF ENGLISH VOCABULARY FOR THE LEVEL B2.....	192
Кучеренко О.Ф. (ХНУБА) ТЕРМІНИ АРХІТЕКТУРИ ПРИ НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....	195
Кушина В.В. (ХОМК) ПРОБЛЕМА СИНТАКСИЧНОГО МІНІМУМУ: ФОРМАЛЬНИЙ АСПЕКТ.....	197
Кушнір І.М. (ХНУ ім. В.Н. Каразіна) КОМУНІКАТИВНО-ЛІНГВІСТИЧНИЙ	

Колбіна Т.В.
Харківський національний економічний університет ім. С.
Кузнеця
м. Харків, Україна
e-mail: tetiana.kolbina@hneu.net

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ НА ЗАСАДАХ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ

Інтеграція України у світову економіку, постійне зростання масштабів міжнародного співробітництва, професійна мобільність фахівців у сучасному світі актуалізували проблему підвищення якості іншомовної підготовки студентів. В умовах глобальної комунікації вивчення іноземної мови є інструментом пізнання реальності іншої культури, засобом спілкування її представників і міжкультурної взаємодії у професійній діяльності.

Кожне заняття з іноземної мови, за загальновідомим висловом С. Тер-Мінасової, – це «перехрестя культур», практика міжкультурної комунікації [7], оскільки будь-яке слово відображає «світ» іншої культури, показує інше уявлення про життя, зумовлене національною свідомістю іншого народу. Отже, навчання іноземної мови доцільно організувати як процес міжкультурної комунікації (далі – МКК), що спрямований на формування у студентів досвіду взаємодії з представниками інших національних спільнот.

Мета статті – представити накопичений досвід організації іншомовної підготовки студентів університету на засадах культурологічного підходу.

Аналіз останніх досліджень. У роботах вітчизняних та закордонних науковців (А. Вежбицька, Н. Гальськова, Т. Грушевицька, Д. Гудков, П. Донець, Г. Єлізарова, О. Леонтович, Ю. Пассов, О. Садохін, G. Auerheimer, L. Bredella, W. Delanoy, M. Gemende, W. Gudykunst, E. Hall, G. Hofstede, Y. Kim, A. Knapp-Potthoff, M. Liedke, S. Sting, H. Triandis та інші) досліджено деякі аспекти організації іншомовної підготовки студентів і запропоновано рекомендації щодо їх імплементації у практичну діяльність. Разом з цінними теоретичними напрацюваннями вчених у педагогів-практиків є потреба у вивченні досвіду колег з організації навчання іноземних мов на засадах культурологічного підходу.

Основний виклад матеріалу.

Соціальна комунікація, що завжди відбувається в певному контексті, є віддзеркаленням культури суспільства. На переплетіння цих понять указує Е. Т. Холл, який стверджує, що культура – це комунікація, а комунікація – це культура [8]. У такому значенні культура порівнюється з айсбергом, основу якого складають культурні цінності та норми, а його вершиною є індивідуальна поведінка людини, що ґрунтується на них і виявляється, насамперед, у процесі комунікації з іншими людьми.

Культура, що є контекстом життя й спілкування людей, визначає також моделі комунікативної поведінки представників різних культур у процесі МКК. Національно-культурні особливості, що не усвідомлюються при комунікації в межах однієї культури, в процесі МКК стають очевидними. Культурні розбіжності утруднюють комунікацію людей, заважають їм досягати взаєморозуміння, оскільки фактор належності до певної національної культури може обмежувати їхню соціальну взаємодію в процесі МКК. Але природне прагнення до комунікації з представниками

інших культур, об'єктивна необхідність вирішення існуючих проблем є причинами, що спонукають людей виходити за межі своєї культури, долати всі перешкоди в процесі МКК.

Д. Мацумото, зокрема, висловлює таку думку: «Культура для поведінки людини – те ж саме, що операційна система для програмного забезпечення; залишаючись непомітною, вона відіграє найважливішу роль в її розвитку і функціонуванні [6, с. 27]». Г. Хофстеде порівнює культуру з ментальними програмами, які несвідомо впливають на діяльність і комунікативну поведінку кожного її носія. Згідно з його теорією, кожна людина має набір ментальних програм («software of the mind»), що засвоєні нею, як правило, у процесі навчання, коли відбувається соціалізація й інкультурація особистості. Механізми формування почуттів, стилю мислення визначають світосприйняття людини, а також моделі її соціальної поведінки. Таким чином, культура є чинником, що детермінує і коригує комунікативну поведінку кожного її представника.

Представимо досвід організації іншомовної підготовки у Харківському національному економічному університеті ім. С. Кузнеця на прикладі вивчення майнора «Ділова іноземна мова», в рамках якого студентам запропоновано навчальну дисципліну «Міжкультурна комунікація в міжнародному бізнесі» [10].

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців міжкультурної комунікативної компетентності у сфері міжнародного бізнесу, завданнями курсу є такі: формування системного уявлення про процес міжкультурної комунікації; ознайомлення з міжкультурними особливостями ведення міжнародного бізнесу; формування здатності до аналізу особливостей бізнес-культур і комунікативної поведінки ділових партнерів; формування досвіду міжкультурної професійної взаємодії. Викладачами іноземних мов створено необхідне наукове і навчально-методичне забезпечення навчальної діяльності студентів [1-5].

Розгляд філософського аспекту МКК дозволяє студентам зрозуміти принципи МКК, які забезпечують досягнення взаєморозуміння між представниками різних культур. Аналіз культурологічного аспекту МКК дозволяє поінформувати їх щодо сутності поняття «культура», культурних універсалій і параметрів, за якими можна схарактеризувати будь-яку національну культуру.

Студентам необхідно показати, що культура завжди виявляється в конкретних етнічних формах; кожна національна культура охоплює властиві народу способи життя і діяльності, відносини між людьми, що втілюються в певні звичаї, традиції, ритуали, національну специфіку спілкування, а також особливості світобачення, пізнання і перетворення світу. Отже, для орієнтування студентів у сучасному мультикультурному світі їх слід ознайомити з системою категорій та індикаторів, які віддзеркалюють ставлення людини до навколишнього середовища; проявам часу (минуле, сьогодення, майбутнє, пунктуальність, одночасність, послідовність дій тощо); образу життя (активність або пасивність); простору (розподіл на приватну й офіційну сфери); конкуренції або кооперації як основних форм взаємовідносин між людьми.

У рамках вивчення навчальної дисципліни «Міжкультурна комунікація в міжнародному бізнесі» студентам важливо ознайомитися з параметрами аналізу ділових культур Г. Хофстеде [9], за якими можна схарактеризувати національні особливості діяльності будь-якої організації (підприємства, компанії, фірми тощо): дистанція влади; колективізм – індивідуалізм; маскулінізм – фемінінізм; ставлення до невизначеності ситуації спілкування.

Наприклад, для поведінки представників висококонкурентних культур характерним є те, що вони прагнуть відразу приступати до роботи, не намагаються встановлювати і підтримувати міжособистісні стосунки, можуть миритися з малоприємними особистісними якостями співробітників, якщо ті демонструють високі ділові здібності й сприяють досягненню бажаного результату. Представники

низькоконкурентних культур добре працюють у «команді», можуть враховувати потреби інших людей, надають великого значення соціальним відносинам, цінують особистісні якості. Особливо явно це виявляється на ієрархічних стосунках у колективі: у культурі високозмагального типу для керівника важливими є спрямованість на результат і здатність його досягати, в низькозмагальній культурі – турбота і піклування про підлеглих, плекання і підтримка доброзичливої атмосфери в робочому колективі. За даними Г. Хофстеде, яскравим прикладом висококонкурентних культур, де домінує прагнення до змагання за успіх, є США, до низькозмагальних належать скандинавські країни.

На основі вивчення праць науковців (М. Гохлернер, П. Гальперін, О. Леонт'єв, Ю. Пассов та інші) сформулюємо рекомендації щодо організації іншомовної підготовки, які, на нашу думку, сприяють формуванню досвіду МКК:

- постійне порівняння національної й іншої культур для визначення й усвідомлення студентами відмінностей; пізнання й урахування в комунікативній діяльності культурних універсалій;
- підготовка до усвідомленого управління власним психологічним станом (емоціями, реакціями, ставленням тощо) щодо культурних розбіжностей;
- управління процесом засвоєння знань як з боку викладача, так і з боку студентів (цілеспрямований відбір змісту, відповідних засобів і методів навчання); усвідомлення тих дій та операцій, які мають бути засвоєні під час вивчення навчального матеріалу.

Упровадження особистісно орієнтованої педагогічної технології, що ґрунтується на теорії поетапного засвоєння знань і формування понять (П. Гальперін, І. Зимня, В. Ляудіс та інші), спрямовано на планомірне і послідовне втілення на практиці наперед спроектованої педагогічної системи (цілей, принципів, змісту, методів та організаційних форм навчальної діяльності) через діалогічну комунікацію «викладач↔студент».

Зміст як частина соціокультурного досвіду є предметом пізнавальної діяльності студентів. Його необхідно засвоїти, щоб набути знання, навички та вміння, необхідні для майбутньої професійної (практичної) діяльності.

Відповідно до цілей і змісту навчання обирається система методів, що зумовлюється умовами навчання, рівнем інтелектуального розвитку студентів, їхніми комунікативними вміннями, здібностями і мотивацією, рівнем іншомовної підготовки, а також професійною кваліфікацією викладача і рівнем його методологічної культури.

Найпродуктивнішими методами формування досвіду МКК під час іншомовної підготовки зарекомендували себе дискусії, диспути, ділові ігри, презентації, аналіз критичних ситуацій у міжкультурному спілкуванні.

Зокрема, метод аналізу критичних подій у міжкультурному навчанні доцільно застосовувати для інтерпретації тексту, що описує почуття людини, яка стикається з незвичними для своєї культури реаліями іншої культури (наприклад, перші враження українського студента в закордонному університеті або досвід комунікації з іноземними партнерами). Такий текст відтворює конкретну комунікативну ситуацію за участю представників різних культур. У ньому може розповідатися про проблемні, конфліктні або радісні події у приватному житті людини, суспільній сфері, професійній діяльності; вони можуть мати офіційний або неофіційний характер, відбуватися у професійному або туристичному контексті, але основним є те, що текст максимально точно і об'єктивно відображає реальні події і повідомляє про досвід, який отримав автор описаного випадку або його діючі особи.

Доцільно вибирати таку ситуацію («подію») МКК, яка є «критичною» для студентів, тобто містить інформацію стосовно до іншої культури, що різко контрастує з рідною культурою (звичними уявленнями про світоустрій, комунікативні норми

поведінки в подібних ситуаціях). «Критичні» ситуації викликають в особистості «конфлікт» думок, почуттів, емоцій.

Застосування названих методів забезпечує не тільки засвоєння навчальної інформації і набуття досвіду здійснення творчої діяльності, а й формування особистості фахівця, його соціально і професійно важливих якостей. Завдяки таким методам відбувається активізація лексичного і граматичного матеріалу, розвиток навичок продуктивної мисленнєво-мовленнєвої діяльності і формування відповідних комунікативних умінь.

Досвід творчої діяльності передбачає здатність ідентифікувати проблему, спроможність самостійно здійснити перенесення набутих знань і вмінь у нову комунікативну ситуацію, приймати оптимальні рішення тощо. У процесі засвоєння навчальної інформації і набуття досвіду здійснення діяльності формується світогляд студентів, емоційно-ціннісне ставлення до своєї професії, до людей і самого себе.

Студентам доцільно пропонувати практичні завдання зі створення «готового продукту» мовленнєвої діяльності (усної та письмової) під час проведення ділових ігор, дискусій, інтерв'ю, презентацій, переговорів, інсценування тексту, написання переказів, творів, особистих та ділових листів, рекламних текстів, резюме, рефератів або анотацій до текстів різних стилів тощо.

Висновки.

Іноземну мову, що є віддзеркаленням іншої культури і інструментом пізнання її реалій, доцільно вивчати на засадах культурологічного підходу, який дає змогу студентам усвідомити цінності іншого народу й особливостей його комунікативної поведінки, засвоїти мовленнєві засоби комунікації іншої лінгвокультурної спільноти.

Культурологічний підхід орієнтує на формування студента як суб'єкта свідомої і доцільної діяльності, носія інформації та знань, культурних цінностей і мови; він створює основу для визначення змісту іншомовної підготовки у системі професійної підготовки фахівців, організаційних форм і характеру взаємодії учасників навчальної діяльності.

Подальші дослідження будуть спрямовані на шляхи модернізації змісту іншомовної підготовки студентів.

Література:

1. Євдокімова-Лисогор Л. А. Основи міжкультурного діалогу: навч. посіб. / укл. Л. А. Євдокімова-Лисогор – Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2017. – 72 с.
2. Єрастова-Михалусь І. Б. Основи міжкультурної співпраці: навч. посібник / укл. І. Б. Єрастова-Михалусь. – Х.: ХНЕУ, 2015. – 65 с.
3. Колбіна Т.В. Формування у студентів досвіду міжкультурної комунікації: Моногр. / Т.В. Колбіна. – Харків: ВД «Інжек», 2012. – 168 с.
4. Олексенко О. О. Тренінги з міжкультурної комунікації: навч. посібн. / О. О. Олексенко / [укл. О. О. Олексенко]. – Х. : ХНЕУ, 2015. – 72 с.
5. Петренко В.О. Основи міжкультурної професійної взаємодії: навч. посібник / укл. В. О. Петренко – Х: Видавництво «Смугаста типографія», 2016. – 68 с.
6. Психология и культура / под ред. Д. Мацумото. – СПб. : Питер, 2003. – 718 с. – (Серия «Мастера психологии»).
7. Тер-Минасова С. Г. Язык и межкультурная коммуникация / С. Г. Тер-Минасова. – М. : Слово, 2000. – 262 с.
8. Hofstede G. Lokales Denken, globales Handeln. Kulturen, Zusammenarbeit und Management / G. Hofstede. – München: C. H. Beck, 1997. – 420 S.
9. Hofstede G. Lokales Denken, globales Handeln. Kulturen, Zusammenarbeit und Management / G. Hofstede. – München: C. H. Beck, 1997. – 420 S.